

# TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.  
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.  
Pentru strălăutate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45  
Correspondențele sunt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.  
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

## INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

## De la frați la frați.

Sibiu, 26 Maiu n.

În zilele din urmă un conflict grav izbucni în Turcia și România, provocat, ca de regulă, de nepriceperea ori hiperzelul vre-unui funcționar mai inferior turcesc.

Doi inspectori de școle, plătiți și numiți de statul român pentru supravegherea mersului învățământului în școlile române din Macedonia, — suspuite tot de statul român cu consentimentul guvernului turcesc, — au fost împedecați în exerciciul funcțiunii lor din partea organelor statului turcesc, și au fost arestați, ear' în urmă espulsați, cu toate că aveau hârtiile de legitimitate la ei și acestea se aflau în cea mai perfectă regulă.

De aci protestări din partea statului român și amenințări, că raporturile diplomatice cu Turcia vor fi întrerupte dacă nu urmază o grabnică satisfacție, ear' ministrul plenipotențiar al României la Constantinopol a și primit ordin, ca după expirarea unui anumit termen să părăsască Constantinopolul.

Puterile mari europene s'au pus pe partea României, și astfel strins cu un guvernul turcesc s'a văzut necesitatea să dea statului român satisfacția cerută. Șeful administrației din Iannina, unde se întemplantă arestarea și espulzarea, s'a prezentat la consulul român de acolo în ziua de 10 Maiu v., sărbătorește națională a regatului român, și l'a rugat să uite și să ierte cele întâmplate, căci inspectorii espulsați au primit permisiunea de a se reintorci la Iannina și a-și continua activitatea. Afară de acesta Sultanul va da o iradee (recept) prin care Aramânii din Macedonia se împărtășesc de toate drepturile cetățenești de cari se bucură celelalte popoare nemohamedane din împărăția Sultanului, mai ales de dreptul de a se îngrijii în mod cu totul independent de construcția și supravegherea instrucției în școlile lor populare naționale.

Guvernul român, căruia s'a făcut imediat raport despre comunicările acestora, s'a declarat mulțumit și satisfăcut, și a îndrumat pe reprezentantul său din Constantinopol să meargă la Sultanul și să i mulțămescă pentru bunăvoia arătată față de Aramânii din Macedonia.

Conflictul e deci aplanat. Dar' conflictul a provocat înainte de aplanare o frumoasă manifestație de simpatie pentru regatul român în camera italiană, unde incidentul a fost pus în discuție în urma unei interpelări făcute de deputatul Galli. A răspuns imediat subsecretariul de stat de la externe Fusinato, accentuând, că guvernul italian sprijinește drepturile României, și are în vedere, că „dreptele și nobilele dorințe ale națiunii române vor fi satisfăcute”.

Acum de nou cuvântul deputatului Roberto Galli, fost și el subsecretar de stat la interne, și rostește următoarea vorbire:

„Mulțămesc subsecretariului de stat pentru declarațiile sale, cari sunt pe deplin satisfăcătoare pentru mine, și cari sunt pe drept datorite nobilei națiuni române. Dar'

din chiar cuvintele subsecretariului de stat urmază, că nici până acum Turcia n'a părșit acel joc de intrigi și înșelăciuni, prin care caută să obțea răbdarea națiunilor civilizate. Trebuie deci, ca Italia să și urmeze acțiunea până ce scopul va fi complet atins.

Subsecretariul de stat a zis, că e la mijloc o *cestiune de naționalitate*. E adevărat, însă să-mi dea voie a adăuga, că în cazul de față cestiunea de naționalitate se prezintă în caracterul său cel mai delicat, cel mai nobil. (Förte bine!) Ce cere ôre România? Vrea să năvălescă în Macedonia sau să dobândescă influință, sau să și sporescă numărul aderenților la fruntării? Nu, căci România e desjartită de teritoriul turcesc, unde se comit atâtea barbarii, de o parte prin regatul Sirbiei, ear' de alta prin Bilgera. România nu face cestiune de cât de limbă, de obiceiuri. Ea cere, ca cei 800 mii de cetățeni de naționalitate română, cari locuiesc în țerile supuse încă, din nenorocire, Turciei, să aibă limba lor națională în școle și în biserici. Ac stia voies: adecă să se folosescă de ceea-ce este dreptul elementar al fie cărui om într'o societate civilizată, fără să fie arestați și trimiși în surgiunuri, cum s'a văzut în ultimile prigoniuri comise de Turci (aprobări).

A zis și subsecretariul de stat, ceea-ce am spus și eu în interpretarea mea, că și amintirile trebuie să îndemne pe Italia a face, ca acțiunea sa în această cestiune să fie eficace. (Förte bine.) În adevăr, oricine se duce în România, recunoște viața latină în caracterul, în obiceiurile și chiar în progresele populațiunii de acolo ca și în limba ei (aplaude). Vede virtutea latină, de care Românii au dat în totdeauna dovadă pe câmpurile de războiu și pe care o arată cu onoare pe câmpul culturii. (Förte bine.)

Când Românii au venit la un congres în patria mamă, Roma, noi i am sărbătorit, i-am aplaudat. După cum li-am arătat în cuvintele, așa trebuie să le arătăm și în fapte ca au în noi frați convinși și hotărâți, când e vorba de a lupta pentru ceea-ce constituie dreptul și demnitatea lor. (Förte bine.)

Vorbirea acesta a fost primită cu aprobări generale și astfel manifestația de simpatie pentru România a fost din cele mai imposante.

Ajunsa la București știrea telegrafică despre cele întâmplate în camera italiană, camera română cu vot unanim a împuternicit presiul să trimită la Roma următoarea telegramă:

„Camera deputaților din România, atinsă prin dovada de frățescă simpatie din partea colegilor din Italia și de amicitia guvernului italian pentru cauza Românilor din Macedonia, n'a însărcinat să le transmit adâncă recunoștință.”

Telegrama acesta cetită în ședința din 23 Maiu n. a camerei italiene, a provocat o nouă manifestație filoromână. Cuprinsul ei a fost ascultat cu încordată atențiune, și unanime aprobări au acoperit enunțările presiului camerei italiene, care a spus următoarele:

„Eu trimit din totă inima salutări cordiale fraților români și esprim pentru camera deputaților din România sentimentele celor mai vii simpatii ale Italiei și ale camerei italiene.”

Mercuri se știa deja la Roma, că conflictul româno-turc e aplanat, și că România a primit cea mai deplină sa-

tisfăcțiune. Acest fapt a provocat o nouă manifestație de simpatie pentru regatul român. Deputatul Romani a luat cuvântul și a vorbit în ședința de Mercuri a camerei italiene următoarele:

„Astăzi chiar, ziariul oficial al imperiului otoman publică o iradea prin care acórdă Românilor locuitori în Macedonia dreptul, ca să și alegă reprezentanți în consiliile administrative, și li-se dă pentru inspecțiunile în școle aceleași drepturi ca și celorlalte comunități nemulsumane. În sfârșit, ceea-ce e mult, deore-ce constituie o cestiune înaltă de principiu, Sultanul recunoște prin iradea limba română în biserici și școle. Succesul cu care se încheie conflictul României cu Turcia nu ar pute să fie mai complet. Lăsați-mă să observ, colegi, că succesul acesta vine chiar astăzi, zi în care se celebră cea mai mare sărbătore națională română, în memoria independenței cucerite. Să dea Dumnezeu, ca nobilul popor român, fratele nostru, să ajungă tot mai fericit prin victoria civilizației contra barbariei.” (Aprobării vii.)

Presidentul Buona declară, că e vesel de această manifestațiune, la care se asociază, (bine! bravo!). Ear' ministrul de externe Tittoni spune, că guvernul italian e foarte fericit să se unescă la salutul ce se aduce amiceii României!

Nu va fi, credem noi, inimă română, pe care să nu o atingă plăcut acest frumos semn de iubire dintr'ouă popore afine, legate de oaltă prin comunitatea originii și prin comunitatea intereselor, cari culminază în conservarea și ridicarea rasei și a gintei latine.

A mers schimbul de sentimente și de simpatii de la frați la frați, cu căldură și cu sinceritate, de astădată în interesul Românilor din Macedonia, cum de altădată va merge, probabil, în interesul Românilor de pe alte locuri, și din acest frumos și impunător schimb de sentimente, din simpatiile exprimate, reclamăm și pentru noi o părțică, fie cât de mică, după-ee și noi ne ținem de marea familie latină și facem parte din acea „nobilă națiune română”, căreia și mai nobila soia mai mare, națiunea italiană îi aduse de nou prin legitimită ei reprezentanți tributul de recunoștință pentru demnitatea cu care și împlinește misiunea pe acest pământ.

Mândrii tre'ue să fim, că ne ținem de familia mare latină, și încurajați și întăriți trebuie să stăm gata pentru eventualele rele ce se vor mai deslănțui de-asupra capului nostru ca popor dornic de înaintare, știind că nu suntem singuri pe acest pământ, ci pe lângă aceea că avem frați în nemijlocită apropiere, frați cari sunt pururea cu gândul la noi, mai avem frați și cevași mai departe, în Italia, cari asemenea se gândesc cu drag și cu simpatii la cei ce formază „nobilă națiune română”. Ear' câtă vreme nu suntem singuri, n'are să ne fie tēmă de nimica și de nimeni, de cât numai de Cel-ce cu misiune ne-a așezat pe acest pământ, pe care ne aflăm apröpe de două mii de ani.

## Vorbirea deputatului Dr. Ioan Suciu

rostită în 8 Maiu n. în parlamentul ungar, la discuția asupra adresei.

(Fine)

Ioan Suciu: E cert, — dar' nu vreau să mă estind acum la acesta. Tactica fostului partid guvernamental a fost, că sub pretextul interesului statutar ungar — dar' în realitate curat numai din punct de vedere al interesului dominării sale de partid, a venit totdeauna în for cu „ciuha” naționalităților și apucătura acesta a trecut apoi cu desăvârșire în convingerea genera'ă și s'a cristallizat într'un adevărat cult în nefericita noastră patrie. În toate procesele naționaliste înzădar s'a accentuat patriotismul, totdeauna au privit în naționalist pe trădătorul de patrie, pe dușmanul conjurat al ei. Întru răspândirea acestei opinii în prima linie dominațiunea partidului liberal a ostentat.

Partidul guvernamental rezonază așa: chiar de este necesară pentru țeră independența vama, chiar de-i justă tendința independenților, dar' tu magiarule, înțelege, că ție timp fizic îți trebuie până ce vei contopi naționalitățile, până le magiarizezi. Te rog deci, dă-mi până atunci răgaz să domnesc și suspendă-ți încă atunci aspirațiile și dorințele.

Ear' onorata opoziție aliată, — nu aș vrea să generalizez, dar' da, durere, foți ar primi principiile baronului Bánffy, (de-și recunoșc, că sunt mulți cari profesă alte principii, d. e. contele Zichy Vladimir), — prezentă așa lucrul, ca și cum pretenziunile naționale magiare s'ar pretinde ôre-cumva ca condiție prealabilă a puținței de magiarizare a naționalităților. (Sgomot).

Față de acesta stare de lucruri sunt dator a declara, că noi naționalitățile ne simțim necondiționat grav infestate. Pentru-că după părerea mea în ca'ea întăriri statului ungar și cultivării intereselor dovedite eventual de vitale pentru țară, nime din interes specific vrăjmaș nu se va opune. Dreptaceea protestăm cu energie împotriva bănușii ori presupunerii, că naționalitățile ar opune interesele de rasă exagerate în contrast cu interesele vitale de stat. (Așa-i! Așa-i! la mijloc).

Asta este convingerea noastră, onorată dieș, și imediat ce garanța victoriei acestui stat se va căuta în unitatea de sentimente a tuturor naționalităților nemagiare cu naționalitatea magiară, chemată a duce rol de frunte în patrie, și se vor abandona dorințele, după a mea părere în vece realizabile, ale unității de rasă și limbă, — nu va mai esista nici o pedecă, ca toate interesele juste ale statului ungar, atât pe teren de drept public, cât și economic, să ne găsească luptând în o tabără, și nu va mai fi atunci lipsă să ne constituim ca grupare absolut separată în această cameră. (Așa-i! în mijloc).

În privința acesta să-mi fie perm's a reflecta în scurte cuvinte asupra observații făcute de provisorul ministru-president, care a riscat afirmațiunea, că naționalitățile numai în sinul vre-unui partid magiar își pot servi interesele, până-ce rămânând în grupare separată, săvârșesc tradare față de propriul lor neam. (Așa-i! în drept). În prima linie sunt dator a declara, că în întrebarea, săvârșim ôre noi tradare ori ba față le neamul nostru?, e chemat a răspunde numai neamul nostru, acela pöte să și spună verdictul asupra-ne, dar' înainte de toate am avé rugarea, să l'ase dsa, ca nu la acua ori presiunea venită din partea domnului ministru-president să aibă a se exprima.



În partidul liberal de până aici absolut nu ni-a fost lertat să intrăm. Dar' să presupunem că am fi intrat, atunci așa cred d'or' ni-ar fi acordat și noue favoruri de dubiu preț, care este știut, l'a acordat și altora, că adevărat dacă vine la vot proiectul reclamat afirmativ de un așa înalt interes de stat, cel al lui Berzeviczy, atunci dinșii nu trebuie să l' voteze, ba pot vota chiar contra, însă de aceea totuși pot sta în partid. (Mișcare). Cum am pute deci intra noi în un partid, care lovește în naționalități, fără necesitate, chiar în contra intereselor vitale ale statului? Dar' n'am putut intra, și p'ote am făcut servicii partidului liberal când n'am intrat.

Onorată dietă. (S'auzîm! S'auzîm!) La tot cazul interesul patriei trebuie să fie interesul capital al tuturor cetățenilor țării. Acestui interes capital trebuie să i-se subordoneze orice alt interes de rasă, și ori-ce alt interes specific are numai până atunci loc și îndreptățire, până ce se p'ote împaca cu interesul capital și până ce nu împedecă susținerea statului și asigurarea viitorului lui. Nouă, ca naționalități, din cel mai general punct de vedere luând, ne zace în interes cultivarea și ridicarea limbii și naționalității noastre în mod cât mai eficace.

Pe de altă parte trebuie să recunoștem că suntem în Ungaria, în statul compus și susținut în prima linie de Maghiari, de aci urmăm să avem datorința patriotică a face oare-cari concesii în detrimentul iubirii de neam (Sgomot în stânga). Să me scuzați pentru expresiune, eu numai din punctul de vedere al iubirii de neam zic că „anumite concesii“, mai corect, trebuie să primim anumite stavilare, prin ce recunoștem suveranitatea statului ungar, interesele sale netăgăduite. Fisionomia ideală a statului ungar, — din punct de vedere de rasă magiară — ar fi, ca fie-care cetățean să fie magiar. Dar' nu e, și lege a dat Dumnezeu că nu e, și nu e anume pentru-că de o miă de ani au trăit deja aici naționalitățile, au luptat pentru patrie, vărsându-și în multe lupte sângele pentru apărarea hotarelor ei.

De aceea țin că nu numai noi trebuie să ne fixăm oare-cari stavile față de iubirea de neam, ci trebuie aplicate oare-cari stavile și față de acele nisuițe soviniști, cari ar voi să transforme statul potrivit numelui cel p'ortă. Așa cred, în privința acésta, pot fi opinii contrare, dar' dacă fie-care partid este p'etruns de destul patriotism, cu totă oscibirea de opinii, vom ajunge tot mai aprinde unul lângă altul și în sfârșit ne vom înțelege. (Aprobări.) Atunci nu va mai fi lipsă să ne prezinte pe noi, naționalitățile, de numus, spre zădărnicierea intereselor adevărat juste ale țării. Tocmai pentru asta, aprob cuvintele contelui Apponyi Albert rostite ieri: „numai pe adevăr se p'ote răzîma puterea, numai pe adevăr se p'ote răzîma pacea, numai pe adevăr se p'ote răzîma munca fructiferă“ — și declar, că față de proiectul de adresă prezentat, primesc contraproiectul de adresă al prietenului meu M'há'y'i“.

## FOIȘORĂ

### Vięta și activitatea sf. apostol Petru.

(După sf. scriptură).

(Urmare.)

De Ioan Stanciu.

Din împrejurare, că așa acum ca și de altă-dată, când Mântuitorul făcea vre-o minune mai măreță, cum a fost d. e. învierea fiicei lui Iair, a fost chemat numai Petru, Ioan și Iacob, ceilalți apostoli p'ote din un fel de gelozie au început a discuta asupra delicatei întrebări, care dintr'ei ar fi primul? Chestia fi neliniștia. Iisus după-oc merge pentru ultima-ora în Capernaum, cu un tact fin află obiectul discuției și învățându-i li lămurește asupra întrebării. „Adevăr, adevăr zic vouă, de nu veți face ca prunci nu veți intra în împărăția cerurilor. (Mt. XVIII 3), ear' „Cel ce vrea să fie întâu, acela să fie mai pe urmă de toți și serv tuturor“ (Mc. IX. 35), căci „cine se va umili ca acest prunc acela este cel mai mare în împărăția cerurilor“ (Mt. XVIII. 4). Având în vedere aceste și alte cuvinte ale Mântuitorului asemenea acestora, numai mira ne putem de învățăturile bisericii apusene. Ea susține, că sfântul Petru a fost mai mare de cât ceilalți

## De la conferențele învățătorești.

### Cercul Alba Iulia-Sebeș.

(Fine.) — 6 Maiu v.

Membrii conferenței se întrunesc în hotelul orașului la o masă comună, la care afară de dl comisariu Dr. Ioan Stroia și dl protopresbiter Ioan Teculescu au mai participat părintele Florian Russan, Iliescu și alții. Ca și cu alte ocazii, și de astădată nu au lipsit frumoșele și însușețit'orele toaste. Dl protopresbiter-comisariu vorbește în onărea și pentru sănătatea capului bisericii și al școlii, a înalt-preasfântului metropolit. Dl protopresbiter tractual vorbește în onărea înțeleptului conducător al conferenței, ear' acesta răspunzându-i amintește calitățile frumoșe cu cari este înzestrat protopresbiterul Ioan Teculescu, de la care cu drept cuvânt p'ote aștepta biserica și școlă încă multe lucruri folositoare. Tote toastele au fost primite cu aclamațiuni de „să trăiască“.

Sedinta a doua se începe la orele 2 și jumătate cu prelegerea practică ținută de învățătoiu Ilie Mihaiu despre timp și împărțirea lui. După o pauză de 5 minute același învățătoiu își ține a doua prelegere practică despre dreptul și bogatul Iov. Despre recenziunile și observările făcute asupra acestor prelegeri voiu vorbi, când vo'u descrie cele întemplate în sedinta a treia, căci de fapt ele în acésta sedinta s'au cetit. Din sedinta a doua vrednic de amintit este viul interes față de cântările pentru anul prim și al doilea de învățământ, prezentate de învățătoiu harnic din Sebeș Ioan Pavel. S'au ales din cele prezentate vre-o 6 piese mai corăspunzătoare și a fost rugat dl Ioan Pavel, ca să prelucere cele mai puțin corăspunzătoare și să mai colecteze și astfel să le prezinte la conferența viitoare. Dacă i-ar succede dlui Pavel colecționarea unor piese de cântat corăspunzătoare pentru toți 6 ani de învățământ, la tot cazul și-ar câștiga pe terenul pedagogiei și în special în direcțiunea acésta sterilă încă până acum merite neprețioase.

Sedinta a treia s'a ținut în 22 April înainte de amiază, începută fiind la orele 7 cu prelegerea practică a învățătoiuului Iuliu Roșca. Atât acésta temă din sfera geografiei, cât și cele două ținute de Ilie Mihaiu, după părerile nu numai ale recenzenților, ci chiar și ale celorlalți membri ai conferenței, cari au luat parte la discuție, au fost slab reușite. Singura scuza ce o pot avé prelegătorii este faptul, că neștiind temele, ei deja cu mult înainte au parcurs acest material și de aceea prelegerile nu s'au putut considera de prelegeri practice, ci numai de repetiția materialului. Binevenite au fost și de astădată sfaturile și îndrumările dlui comisariu, cari la tot cazul numai spre folos li p'ote fi celui ce a fost atent.

După discuția asupra prelegerilor practice urmăm după program propunerile. La propunerea dlui president conferența primește cu unanimitate, ca în anii viitori conferența să nu 'și țină sedintele numai în

Alba-Iulia și Sebeș, ci și în alte comune fruntașe din aceste două cercuri. Astfel pentru conferența anului viitor se stabilește *Lincramul*.

Se propune și se primește cu unanimitate, că în viitoriu cu prelegerile practice au a se prepara toți membrii conferenței astfel, că provocat fiind ori care membru să fie în stare a preda tema.

Se primește cu unanimitate propunerea membrului Ioan Pavel, că Preaveneratul Consistoriu să insiste la acelea comunități bisericesti, cari au stare materială bună, ca să ușureze poverile învățătorilor prin aceea că le urecă salariul cu o sumă oșei-care.

Cu unanimitate se respinge propunerea membrului Ioan Stanciu, că toți membrii conferenței să se deobligă a solvi anual o anumită sumă și a se îngrijii și pe alte căi de venite pentru a înființa respective acolo unde sunt deja înființate, a se îmbogăți bibliotecile învățătoarești tractuale cu cărți de val'ore științifică.

După-oc astfel s'a eshauriat și pertractat tot materialul prefapt în ordinea de zi, presidentul-comisariu Dr. Ioan Stroia în o cuvântara foarte potrivită mulțămeste protopresbiterului tractual și celorlalți preoți prezenți, cum și membrilor conferenței pentru viul interes ce l'au manifestat față de cursul lucrurilor școlare. Dl protopresbiter Ioan Teculescu răspunzându-i zice că rezultatul ajuns în acésta conferență are a se mulțami în partea cea mai mare înțeleptului tact al conducătorului, și 'l asigură, că sfaturile date vor afla răsunet și vor prinde rădăcini în inimile celor prezenți. Mai pe urmă se adresază corpului didactic de față și îi spune în cuvinte alese un „adio“.

Astfel s'a terminat conferența noastră învățătoarească ținută în Alba Iulia, și sunt sigur, că fiește-care membru al ei mulțamit s'a re'ntors în cercul seu de activitate. I. s.

## Din România.

**Aplanarea conflictului româno-turc.** Mercuri a avut loc la cameră și la senat în București o manifestație frumoșă față de guvernul României, care a obținut un succes atât de frumos în conflictul cu Turcia, despre care vorbim și la loc de frunte în numărul de azi al ziarului nostru, conștrîngend cu ajutorul puterilor mari europene guvernul turcesc să dea drepturi cetățenești Arămanilor din Macedonia.

La cameră dl general Iacob Lahovari, ministru de externe, la o întrebare făcută de dl M. Cantacuzino a spus, în aplausele unanime ale adunării, soluțiunea fericită pe care a primit-o conflictul româno-turc. Soluțiunea acésta este satisfacția completă pe care M. S. I. Sultanul a dat-o tuturor cererilor formulate de 25 ani de România din Turcia. Acésta completă satisfacție a fost dată României în ziua de 10 Maiu, și astfel acésta dată devine și mai scumpă Românilor, căci ea înscrie un nou progres al României.

lui, care nu odată se espune chiar și pericolului: batjocurii, hulei și persecuției (Io. VII., VIII.), de cari nici el nu-i scutit. În două rânduri e silit a fugi cu Iisus și cu ceilalți învățăceli peste Iordan în Perea. (Io. X. 41, Io. VIII. 59, X. 31) unde nu erau așa persecuți, ca în centrul iudaismului. Petru e de față la tôte acțiunile învățătoiuului său. El îi absorbă tot cuvântul și văzând că Iisus tot mai mult le comunică și li înțiază în tainetele sale, adese-ori cere esplicări mai emănunțite, ca să pricâpă pe deplin și să fie convinși despre cele spuse de El. (Lc. XII. 41.)

Cu tôte învățăturile și minunile Lui, apostolii se simt s'abi în credință. Cuvintele blânde ale lui Iisus, înfățișarea Lui resolută și respingerea atacurilor venite din partea celor impetriti la inimă, comparate tôte cu internul lor, le arăta slăbiciunea și nimicnicia lor.

El ar vrea, ca credința în Mesia să le fie mai tare și mai statornică și acestei dorințe îi și dau expresie: „adauge ne credință“ (Lc. XVII. 5).

Iisus nu odată le msi dă ocaziune de a se întări. După vre-o câteva zile merge cu ei din Perea în Bitania (Io. XII.), unde scoldă din morți pe Lazar mort de 4 zile. Acésta minune a lui Iisus a făcut, că nu nu-

Di ministru al afacerilor străine a mulțamit majorității, presei de tôte colorile și opoziției pentru conduita patriotică pe care au avut-o în acéși împrejurare.

Opoziția liberală, pr'n graiul d-lor I. Brăteanu și Epurescu, revindicându-și o parte de merit la acest succes al guvernului, a felicitat guvernul. Dl Marghiloman, în numele jurnaliștilor, a felicitat guvernul, fără rezerve.

La Senat apoi dl ministru de externe, generalul Lahovari, în urma întrebării adresate de dl C. Diaescu a făcut aceleași declarații ca și la Camera. Declarația a fost aplaudată cu vii și îndelungi aplause. Dl D. A. Sturdza, în numele partidului liberal, s'a asociat la manifestația maturului corp.

Manifestația a avut apoi și altă continuare frumoșă și impurătoare. Cetățenii capitalei București, în număr de mai multe mii, s'au adunat s'era la orele 8 în piața St. George cu drapele și cu musica militară, cu torțe și lamp'one pentru a face manifestația din incidental soluțiunii conflictului româno-turcesc. Mii de manifestații s'au opit în fața palatului regal, făcend ovațiuni regale. La ordinul regelui s'au deschis porțile și manifestații au intrat în curtea palatului. Regele și Regina s'au arătat în balcon salutând și mulțamind cetățenilor. Entusiasmul era la culme. De la palat în sunetul marșului „Deșteptă-te Române“ mulțimea s'a dus la locușele dlor Cantacuzino, ministru president, general Lahovari, ministru de externe, și la legațiunea turcescă, făcend călduroșe manifestațiuni.

## De pe Scaș.

Correspondență particulară a „Telegrafului Român“.

Ohaba, 10 Maiu v.

Onorată Redacțiune! Vin a vă comunica unele fapte vrednice de smintire din cea mai extremă parte a tractului Sebeș din comuna Ohaba.

Comuna Ohaba e curat românesă, ear' afară de un jdan și notariul magiar, nu există în ea piece de naționalitate străină. Conducătorii firești ai acestei comune putem zice că cu „vrednicia h'amării lor“ au lipsit cu totul din mijlocul poporului, căci preoții sunt bătrâni și se mulțameasc la bătrânețele lor cu mângăierea liniștii și f'iești, rămânend pe lângă cele ve li.

Primarul comunal în periodul ultim a fost un om cu simțăminte noble, cu inimă bună față de popor, om cu carte și cu praxe vieții, căci a studiat trei clase gimnaziale și a fost mai mulți ani gendarm. E vrednicul econom Vasile Murșan, care dus fără de voie în iarna trecută la alegerea din Vinț, ca să voteze contra vo'nței sale, unde nici un ohabean, n'a votat a abs'at și el de la votul său, și re'ntorcenduu se acasă în scurt timp a zis „și eu sunt cu voi“ și a abuzat din primărie.

În comuna Ohaba este numai o școlă românesă, cea gr. or. E în stare foarte bună, zidită după recerînțele noue. La acésta școlă au funcționat în anul curent ca învățători provisorii tinerii de bună speranță Egin Iabberuș, teolog-absolut, și Simion Floca, pedagog absolut. Prin activitatea acestor doi învățători comuna întregă s'a schimbat radical față de trecut. Ambii acești învățători au în-

mai învățăceii s'au întărit în credință, ei și alți i dei li presmăriau. El înainte acélor era Mesia, ear' înaintea acestora un adevărat profet mare.

Timpul patimilor se apropia și Iisus încet doria a prepara apostolii pentru moartea sa. Retragerea sa cu ei la Efreim (Io. XI. 54) și învățăturile sale de aici și din cășt'oria ce o făcea cătră Ierusalim, scopul acésta l'au urmărit. De-și El le vorbește dentul de clar, apostolii nu l' înțeleg. El aud, că Iisus le vorbește despre moartea și învierea sa. (Lc. XVIII. 31, Mt. XXI. 7, Mc. X. 33) dar acestea nu și-le pot închipui și esplică. Împărăția cerurilor și învingerea lui Iisus numai prin bruința glorioșă o v'ed. De-și vedeau o luptă erăncenă într' El și învățătoiu neamului, rezultatul ei îl priviau prin prismă orgoliului național. Au nu li-a prouat El foarte multe, când Petru l'a întrebato: „când noi am lăsat tôte și am urmat ție; ore ce ne va fi pentru acésta?“ (Mt. XIX. 27). Au nu Iisus i-a zis acestuia: „Adevăr zic vouă, că voi, cari mi-ați urmat, în ziua renașterii, când Fiul omului va ședé pe tronul mării Lui, veți ședé și voi pe 12 tronuri judecând pe cele 12 seminții ale lui Israel“ (Mt. XIX. 28 și par.). (Va urma.)



NOUTĂȚI

„Moș Ciocărlan“ în Sibiu. „Reuniunea română de muzică din Sibiu“ continuă cu mult zel studiarea operei române „Moș Ciocărlan“ de Tudor cavaler de Flondor, pe care o va cânta de multe ori din incidentul festivităților sale jubilar...

M. Sa regele Carol al României în luna Iulie va face cură de băi la Gastein. Cu ocaziunea petrecerii sale acolo va face vizită M. S. împăratului și regelui Francisc Iosif la Ischl însoțit de ministrul-president.

Nou vicecomite la Făgăraș. Eri (25 Măiu st. n.) s'a făcut alegerea de vicecomite al comitatului Făgăraș, în locul răposatului Kapossanyi. A fost ales candidatul Alexandru Belle (român), până aci proto-notariu.

Reuniunea sodalilor români din Sibiu, va avea Sămbătă la 3 Iunie n. e. în „Uciscum“ o producțiune publică împreună cu cântări și joc.

Vifor și grindină. Nu numai jurul Sibiului, ci și alte ținuturi au fost bătute de vifor și grindină mare în zilele trecute. Deosebi pe la Pusztakereztor și Pusztaporgány (apropo de Sâmbetlaușul-mare), apoi pe la Slógárd, Kékasd, Hareg și Szögárd grindina a făcut mari pagube în vii, sămânături și pometuri.

Ingreunarea imigrărilor. O telegramă din New-York raportază, că spre a restringe în cadre mai mici imigrările, cari în timpul din urmă au luat dimensiuni de tot mari, presedintele Statelor-Unite va face proximalului congres propunere, ca darea de osp a imigrărilor să se ridice la 25 dolari.

Doi moșii bisericești în vânzare. M. Sa împăratului și regelui Francisc Iosif a semnat Marți un rescript prin care episcopatul i gr. cat. din Eperjes se dă concesiune să vândă moșii din comitatul Zemplén și Szepes ale episcopatului și capitulului amintit. Valoarea acestor moșii e circa două milioane de corone.

Grevă popescă. În camera franceză la ordinea dezbaterilor e proiectul de lege despre despărțirea statului de cătră biserică (rom. cat.), așa că biserică să-și doteze însăși preoții, și statul să nu se amestece în afacerile ei, dar nici să nu o sprîngă în nici o mică. Proiectul acesta e urmare a conflictului dintre scaunul papal și statul francez pe motivul că unii episcopi s'au opus legii despre închiderea școlilor congreganiste (susținute de diferitele ordini călugărești). În vederea votării proiectului preoțimea rom. cat. din Franca — cum raportază zărele franceze — conservatoare — a ținut săpătămăna trecută o adunare, la care au participat și arhiepiscopul de mare autoritate, și a hotărât să facă grevă contra legii, așa că din ziua în care se va publica legea nici un preot nu va mai oficia serviciu divin, nici botezuri, nici cununii, nici înmormântări și nimic ce se ține de viața religioasă. Grevă acesta — clerul zice că e îndreptățit contra legii amintite mai sus, dar de fapt ea e în contra credințioșilor proprii, căci aceia au lipsă de funcțiunile sacre. Slab testimoniu de vocațiune preoțescă și dă deci clerul din Franca, dacă spre a-și răbuna contra guvernului lipsește pe credințioșii proprii de funcțiunile religioase. Ce grevă va să facă apoi, dacă și credințioșii i vor întorce spatele?

Al 70, 71 și 72-lea! Casariatul „Reuniunea române de înmormântare din Sibiu“ a solvit zilele acestea ajutorul statutar după repositării membrii Ilie Dopp, fost inginer de comasație, Maria I. Banciu și Ana Bontsch, ambele zilerite.

Acestea formeză casurile 70, 71 și 72 de morțe în sinul numitei Reuniuni de înmormântare.

O sinagogă pustiită de fulger. În comuna Csóka ( lângă Cănița ungherească) fiind vifor mare, fulgerile s'au descărcat în sinagogă jidovescă și au demolat-o de tot.

Ninsori mari. Se raportază din Hamburg, că în Germania de mijloc și în regiunile de la nord au fost septemăna trecută ninsori așa de mari, în cât munții și dealurile sunt acoperite cu strat de zăă în grosime de treizeci centimetri.

Știri mărunte. În Iancovaș (Banat) s'a prăbușit un părete al unei case ce era în edificare și a căzut pe copilulul de nouă ani Andreiu Dudaș, care tocmai trecea pe acolo. Copilul a fost acce de sub ruine mort. — O copilă de șese ani a lui Glö kner Henk din Udvari (Ungaria) în lipsa grijei părinților a căzut în balta de la marginea comunei și s'a înecat. Contra părinților s'a introdus cercetare. — Copilul de doi ani al lucrătorului Pataki János din Algyő fiind lăsat în grija unei vecine, într'un moment din negrijă a căzut într'un ciubăr cu apă și s'a înecat. Femeia care avea să grijăscă de copil va trebui să dea seama de el înaintea legii. — La Borislav s'a descărcat un trăsnet în turnul unei fântăni de petrol, dând foc petrolului — În Munții-Harz trăsnetul a omorât nouă oameni.

Cronică literară.

M. Sadoveanu: Povestiri din războiu. Înaintea cu aproape treizeci de ani era un războiu, care preocupă Europa pôte mai mult de cât oel de acum, și în care tot Rușii fură învingători. E' războiul rusoturc, pentru-că Muscalii sfîrșitorăți rău de Osman-Pașă cerură ajutorul Românilor. Capacitatea Domnului român și vitejia fără seamă a flăcăilor noștri schimbă iute și degrabă fața războiului și-i făcură sfîrșit glorioș pentru noi.

Faptele vitejești de atunci au ispitit pems multor scriitori însemnați, și de la poezie lui Alexandru și Andreiu Flores Cărcănuș al lui Găne până la paternicele „Căntecul de vitejie“ ale lui Coșbuc s'ar mai pută aminti opere frumoase cu subiectul luat din războiul pentru neatințare. Și iată, astăzi un scriitoriu foarte harnic și foarte priceput psiholog al țeranului nostru ne dă într'un volum cu ilustrații de pictorul Mantu scene sguduitoare și duișe, inspirate de același războiu oșăilor de inimă.

Aici ni-se arată destul pentru a puté fi luminați asupra faptelor și svicolirilor din acele zile de chin și de mărire: atacul din 27 August, smulgerea Giviței cu trei zile după aceea, încercările dintre soldații noștri înșăronați cu reconușterea terenului și dintre Turci, scăparea prizonierilor români din mâinile păgănilor, cu un cuvânt de la ghiulelele cele dintăiu până la viața din spital și până la suferințele celor-ce au escortat pe Turcii căsuți în robie, toate cu multă putere și cu variație destulă.

Dar în cartea aceasta avem și mai mult ceva și de mai înalt preț artistic: sufletele persoanelor cari trec prin tablourile acestea, cu totă comora lor de simțăminte tainice și adânci, de dureri nelămpărite, de glume serate, de jertfăre pentru frații de cruce și de simpatie largă. Lămurirea acestor însușiri o face Sadoveanu cu atăta siguranță, în cât nu le mai uși vreme îndelungată. Iată-l, de pildă, pe uriașul rezervist Pauciu, cel care rîde și de nasul său prea lung și de țiganul Lascărache, toboșarul plutonului. Într'o ciocnire cu păgănil rămașe rănit pe câmpul de luptă pretinul său din copilărie, căprariul Florea, ear' brancardierii nu-l dau de urmă. Pauciu plôă nôtepe să l' caute, îl recunoște după strigătele de ajutor, se viră până aproape de șanțurile păgănilor și pornește cu Florea în cărcă spre ai noștri. Turcii prind de veste, și îndată es cățiva să până mâna pe „ghiauri“. Pauciu se curăță iute de ei, dar e rînit de morțe, și de abia se târșe cu căprarul în spate la ai lui, unde mare fără părere de rău pentru jertfa făcută. Și căă vreme Pauciu umblă să-și ceară permisie de la mai marii lui, un flăcău dintr'un sat cu el, cu rezervistul, istoriasete despre o dragoste înfăcșată, despre o fată, care era să fie nevasta lui Pauciu, dar care s'a măritat după Florea.

Povestirea aceasta, înscădrată în descrierea sugestivă a felului de viața și ocaziilor în șanțurile tinere din jurul Plevnei, te sgudue puternic, ear' altele, cum e povestea călărașului, cel care nu va fi proslăvit cu laude multe prin gazeta, și „numai căte odată, în nopțile de eamnă, la vechile cu jer, omni cu sufletele curate își vor pomani numele, măi frate Vasilie, vor vorbi cu glasuri poto-

lite despre tine, vor vorbi cu glasuri poto-lite, ca despre un stejar pe care l'a prăvălit furtuna“, te mișcă te înduioșează până la lacrimi, și earăși altele te țin încordat, într'o așteptare cu zvîcniri iute de inimă, cum e fuga de la Osmalii a dascălului Irimia, ori înăierarea din podul unei mări părăsite, în câmpiile Bulgariei.

Ceea-ce e mai frumos în povestirile acestea, e chipul feroic cum se împletește viața de tabără cu amintirile din traiul de acasă, în cât vezi omul întreg: și soldat și plugar. Când se știe cineva aproape de morțe, când îl năpădesc gândurile grele, de par'că i-se întunecă mîntea, de odată îi răsare înaintea ochilor satul revărsat la pôlele munților, cu totă posia lui patriarchală, cu dururile și cu lipsele din alte vremi; s'au când cineva greu rănit suferă dureri crâncene și crede că pătîmirea lui e fără de păreche, aude pe un soldat povestind cu glasul scăzut despre chinuri și nedreptăți grele, pe cari „toți fi rabdă“, și — atunci se convinge rînitul, că sunt suferințe mai grozave de cât ale lui și — tace, cu gândul alurea.

A'ti notă caracteristică a povestirilor din războiu este meșteșugul cu care se presarate glumele făcute pe socotela vre-unui Lascărache Țiganul, căruia i cânta Pauciu:

„Săraca nevasta mea, Mult mă mai jelește ea!“

„Și urma cu un simbet îndrăcît pe buza, cîntînd durerile Chirandei și vorbind și despre ore-cari ôșpeți de nôte:

„Prin tindă nu mai încap, Pe-afară se trag de cap!“

„Lascărache se scărpină la căfă și pufnea cu ciudă, pe când flăcăii hohoteau în jur. Într'un rînd se sbrîl biata pasere și începă să croncănescă:

„Da ce, mă! eu nu s gospodar în sat, ca și voi?“

— Cum nu? răspune Gavril (Pauciu). Gospodar cu casa'n trei păreți, cu tindă în pod, cu ferestile pe unde ese fumul și cu măciuci pîrlite pe sub streșini! „Alte-ori povestirea intrăgă e ținută în tonul acesta, de pildă „Prânzul“, în care — până frig niște porumbi — povestește frantașul despre o poznă cum au furat Cazacii un porc și cum au făcut rost și „băieții“ noștri de niște curci de la un hapșin de bulgar, ba pe de-asupra au căpătat și ceva nădătură. Și astfel în mai multe locuri; tot glume zăravene și umor sânetos, cum e în firea Românilor, și la nevoie și la voi bună, dar mai ales cănd sunt mai mulți laolaltă.

Frumusețile cari le-am înșărat pămă aci, și cari s'ar mai puté sporti, sunt turnate într'o limbă admirabilă și sunt înviesate cu izăgăni plastice. Descrieri ca cea din „In baterie“ sau ca următorea: „Venia un vînt aspru, care frigea obrăurile cu un briciu rău ascuțit. Cu el se năpăstuiră și valurile de săpadă măruntă. Căte odată se întuneca lumea în marile vârtejuri albaștri, cari suiau omătul de pe pămînt înapoi spre nori. Pe crestele dealurilor năvăleau talazuri uriașe, se înălțau în răsfrângerii tremurătore, ca o stropire de spumă, apoi se rostogoleau într'o cernere viforată în văluri. Nu sunt de fel rare în cartea analizată aici pe scurt.

Acosta este val'orea artistică a „Povestirilor din războiu“, cari au prilejit vigoșului și mînosului talent al lui Sadoveanu — nu o îndrumare nouă — ci manifestarea unei fețe noue. Ceea-ce sunt „căntecul de vitejie“ ale lui Coșbuc în poezie, sunt aceste povestiri n proză: o operă de artă, care să ne fie o propovăduire a tot ce ne ajută întru întărirea neamului românesc, o carte de educație națională, din care să învîșăm a cunoste sufletul românesc și a simți româneste.

Ion Paltin.

Posta redacției.

Dlul A. M. ped. Blaj. Disertația „despre tipografiile românești“ n'a apărut în ziarul nostru și nici în librăria archidieceșană nu se află.

Posta ultimă.

Crisa.

Cu ocaziunea audienței de Mercuri contele Andrássy a comunicat Maiestății Sale programul detaliat al coaliției, pe baza căruia acesta se angajază să formeze noul cabinet. În program se cuprind și concesiunile cerute de coaliție în chestiile militare. Maiestatea Sa însă a declarat de nou, că în chestiile militare nu face nici o concesiune. Contele Andrássy a plecat deci îndărăt la Budapesta, fără rezultat favorabil. Misiunea nu i-a succes, nici acum a patra-ôră. Situația e tot cea veche, neschimbată. Guvernul lui Tisza rămâne și mai departe în funcțiune, însă probabil fără Tisza, care va fi dispensat cât mai curînd.

tra în comună pătrunși de maxima Apost. Petru: „cu vr domeni și umbleți întru cămarea cu care sunteți chîlămați.“

Acești învățători n'au instruit num-i în școlă, ci au instruit și în popor, dovîndu i acestuia, că prin ordine și muncă omul ajurge la bunăstare.

Dovădă d'are această e și fapta, că grădina și curtea școlii aproape 30 ani au fost deschise, pîrșite și necultivate, ear' s'zi prin dibăcile sorozor învățători — fără spese de la vizerică și prin concursul catorva creștîni — totul s'închis cu pălan nou, curtea reparată de grădina, curtea, mășlăria și măștrăgona de odinoră schimbate în legumării de tot soiul, acat s'închibați în pomiori și altoi, va să s'ca, grădina școl'ară părăsă, azi e prefăcută în grădina școlară de model.

Iată deci, că ce n'a putut face nepăsarea în decurs de 30 ani, mâna dibace a muncitorului a făcut în 5—6 luni. Mai departe biserica gr. or. posedă un loc de pășunat, după care de mulți ani plătete dare, fără a i aduce și vre-un venit. Acești învățători avînd o hi mai agrași și vîzînd poziția acestăi loc au lucrat în favorul bisericeii și în anul acesta locul de pășunat la stăruințele lor a fost dat în arendă, așa că fie-care proprietariu de vite să plătescă bisericeii anual de fie-care vită câte 40 fileri. Și astfel biserica va primi de aci înainte anual cel puțin 200 corone venit, de care era lipsită în trecut.

În 2 Măiu st. n. s'a dat apoi esamenul anual la această școlă. Poporul s'a prezentat în număr foarte însemnat — peste 100 — în cât de la fereștii ascultau cum mititeii lor de ște 6 ani dau răspunsuri cu cură și precizie. Toți erau veseli de acest esamen și și școlă: „vesi, la acești învățători nu'ți pare rău să le dai lea“, „aceștia nu iau plata învădăr“. Rezultatul esamenului a mulțumit pe toți cei prezenți, ear' învățăo-ri merită a fi distingi într'o olegii lor.

În 7 Măiu st. n. tot la inițiativa acestor doi învățători s'a dat o producțiune declamatorie musicală-teatrală, la care s'au produs într'o oră și cîntări și fete. Producțiunea s'a început cu cuvîntul de deschidere rostit de învățătoriu Eugen Imberus, care făcînd asemănare între economul dibaciu și producetele lui și între luminătorii poporului și datorințele lor, s'a s'at într'o altă, că precum acela se bucură și e vesel vîzîndu-și holda frumoasă, securizăteles și via lui cea bine lucrată aducîndu-i zădă imbușugate, așa și noi ne bucurăm cînd oră să învințele nôte pu-tema pomăni în turarea și deșteptare a poporului nostru. Înscădrat mai îndrăcînet și mai rîdă și mai vesel de viațabilitate sa. A fost înscădrat pe sfîntuș și răpălit cu aplaus. S'a cântat apoi „Căntec untr'“ de corul fetelor dintr'o clasă conștate și condus de învățătoriu. Acest efect a produs — cu deosebire în popor — declamarea trilogului „Sărbările băbești“ predată de trei fetițe curățale și iatate din școlă de repetițiune. Haz a produs fetița adultă care a predat pe „Mama Argeșului“. Bine s'a cîntat și „Prințesa“ tot de corul fetelor, condus de învățătoriu. În fine s'a predat „Otrava femeiască“ piesă teatrală. Aici și-au jucat foarte bine rolurile, atât învățătoriu E. Imberus, cât și învățătoarea și d'ora N., și au fost viu aplaudați toți.

Înscădrat la producțiunea a urmat joc până în zori de ză în deplină armonie.

La această petrecere au luat parte inteligiența din jur și loc, ba chiar și din departări mai mari.

A ridicat tîmbul petrecerii prezentarea în mijlocul nostru a întregului brou al cancelăriei domnului Dr. Iuliu Maniu, adv. în Blaj, în frunte cu Dr. Romul Boiș. Nu ar fi de mirare, dacă și la alte petreceri de la sate s'invredniți de asemenea onore, căci înscădrat personalitate ne-am încurșgia, cei trei, cei perduți s'ar afla și păpușii.

Apel

A elevele absolvente ale școlii civile de fete a Asociației din Sibiu.

Cu prilejul inaugurării muzeu'ui național, în 19 August 1905, va avea „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ și o expoziție etnografică și istorică culturală în noul palat și muzeului și în edificiul școlii de fete a Asociației.

În ocaziunea aceasta e invitată școlă noastră să aranjeze și o expoziție specială la care să contribuie fetele eleve ale școlii superioare de fete a Asociației.

În scopul acesta apelăm cătră elevele absolvente ale școlii „Asociației“, să bine-volăscă a se trimite pentru expoziția numită lucrări proprii de mîna, alese din punct de vedere estetic, care și din punct de vedere al industriei naționale de casă, din ori-care ram.

Obiectele să se expedize la adresa direcției școlii Petrușcu, directora internatului, până la 1 August 1905, st. n., și să se înscădră precu dac obiectul se dăruiește celor receptivului lui.

Comitetul de organizare al corpului profesoral, țilă 29 Martie 1905.

Victor Păcălă profesor.



[111] 2-3

**Concurs**

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa primă Sălciua de sus, din protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluțiunii dto 14 Decembrie 1904 nr. 13096 Bis., se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fașionate la cõla B pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au așterne cererile, instruite conform normelor în vigõre Preaonoratului oficiu protopresbiteral al Lupșei în termenul deschis, prezentându-se în vre o Duminecã ori sãrbãtoare și în biserica din loc pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sălciua de sus, din ședința comite-tului parohial ținută la 26 April 1905.

**Ioan Praja**                      **Vasiliu Ioaniciu**  
presid. comit. paroh.                      notariu.

Ad nr. 402 1905.

Vezut și aprobat.

Ofenbaia, 6 Maiu 1905.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Lupșa.

**Vasile Gan**  
protopop.

2716/1905 polg.

[110] 3-3

**Hirdetmény.**

A nagyszombeni kir. törvényészék közzé-teszi, hogy Szeben vármegyébe kebelezett Rebõ község határ általános tagosításának elrendelése iránt ifj. Konnerth János ottani bir-tokos kérvénye folytán a tárgyalást elrendelte s annak határnapjál 1905. év július hó 4 ik napjítát d. e. 9 órakor a rehói községi íródába kittizte.

Ezen tárgyalásra az összes érdekelt bir-tokosok azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy az arra meg jelenõ birtokosok a tagosításba beleegyezõknek fognak tekintetni.

Kelt Nagyszomben a kir. törvényészék mint polgári bíróságnak 1905. évi május hó 16-án tartott ülésébõl.

**Jovian Jenõ**  
elnök.

**Olvashatlan**  
jegyzõ.



**Struguri de masã**

in nenumãroșe sorte alese, curãțenia soiului se garantãzã, apoi cea mai bunã colecție de

**frunzișuri**

tõte nobilitãri de prima calitate, liferãzã

Prima plantație pentru nobilitarea viței

de pe Tãrnãve

Proprietariu: Fr. Caspari Mediaș (Medgyes, 84b) 12 (Transilvania).

Lista prețurilor ilustratã gratis și franco.

**Atelierul dentistului**

**E. DIEKER**

strada măcelarilor nr. 30, etagiu

Ore de ordinațiune de la 8—12 înainte de amiazã, și de la 1—5 ore dupã amiazã. Dumineca și sãrbãtoare de la 8—11 ore a. m.

De la **Librãria arhidieceșanã** din **Sibiu** (Nagyszeben, Ungaria) se pot procura urmãtoarele cãrți :

† **Alexandru Roman**, 1826—1897, fost membru al academiiei romãne, material pentru biografia și activitatea lui, de **Ilie Dinurșeni**. Prețul 80 fil., și 5 fil. porto.

„**Proverbe**, maxime, asemãnãri și idio-tisme”, colectate din graiul Romãnilor din Transilvania și Ungaria, de **Dr. Elie Cristea**. Prețul 1.50 cor. Porto 10 fileri.

**Dotãțiunea clerului**, o colecțiune de articoli politico-bisericești, de **Ilie Dinurșeni** Costã 1 cor., plus 10 fileri porto.

**Cinci cuvãntãri**, de **Dr. Elie Miron Cristea**, și anume :

- a) Cuvãntare la înființarea parohiei ortodoxe romãne din cetatea Bistriței, prețul 20 fil.;
- b) Cuvãntare contra beției, 30 fil.;
- c) Cuvãntare ocașionalã la demolarea bise-ricii din Sibiu-cetate, prețul 40 fileri;
- d) Cuvãntare la parastasul celebrat pentru asesorul consistorial **Dr. Daniil Popovici-Barcianu**, costã 20 fileri;
- e) Vorbirea ținutã cu ocașiunea încheierii festive a anului școlar în școala de fete romãnã din Sibiu, prețul 20 fil., — pen-tru fie-care 5 fil. porto.

Au apãrut în **Tipografia arhi-dieceșanã** :

**Noul abecedar** de **Dr. Petru Șpan**  
Prețul e 40 fileri.

**Cãlãuza noului abecedar**  
De acelaș. — Prețul 20 fileri.

Se pot procura de la **Librãria arhidieceșanã**.

**RECLAMA**

permanentã, cu scop și practicã este su-fletul, factorul dãtãtor de viațã pentru ori-ce fabricã, întreprindere comercialã, industrialã și de negoț. Cum, unde și când se põte insera mai cu efect, mai bine și mai eftin se põte afla în

**Espediția de anunțuri**

**Iuliu Leopold**

Budapest, VII, Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștientõsitate, punctualitate și eftin publicarea insera-telor și reclamelor în tõte foile și cã-lindarele din Budapeșta, provințã și strã-i-nãtate. Planuri și prelim. de spese gratis.

**Biblioteca poporalã a Asocia-țiunii. --**

- 1, 2. Povestiri din viața ni-șteranilor romãni, (I și II), de **I. Pop-Tegeanu**, câte 20
- 3. Despre cãrțile funduare și intabulãri, de **Dr. Va-ler Moldovan** . . . . . 30
- 4. Sfaturi bune. Trei diserta-țiuni, de **Em. Ungurean**, **Dr. Elie Cristea** și **N. Ivan** 20
- 5. Casa pãrinteșcã, crescã-tõrea indivizilor și popõre-lor, de **I. Popea**, fost prof. 20
- 6. Despre testament. Expli-carea art. de lege XVI, din a. 1876, de **Dr. V. Moldovan** 30
- 7. Posta, telegraful, telefo-nul. Noțiuni generale des-pre instituțiile postale, de **Gavr. Todiciã** . . . . . 20

- 8, 9. **Idicã** din istoria Gre-cilor vechi (I, II), de **V. Lazãr**, câte . . . . . 20
- 10. Grãdina de legumi, de **Ioan N. Popovici** . . . . . 20
- 11. Cultura inecurãzãului, de **Ioan N. Popovici** . . . . . 20
- 12, 13, 14, 15, 16. **Ionel**. Prințipiile de creștã-nessã de educație a II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, câte . . . . . 20
- 17. „**Astra**”. Informațiuni supra scopurilor și institu-țiunilor „Asociațiunii pen-tru literaturã romãnã și cul-turã poporalã romãnã” . . . . . 20

Librãria arhidieceșanã.

**Sãpunul Schicht**

cu marca:

„cerb“

ori

„cheie“



e cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai eftin. E liber de substanțe stricã-ciõse.



Se capetã pretutindene

!! La cumpãrare sã se observe, ca fie-care bucatã de sãpun sã fie provẽdutã cu numele Schicht și cu o marcã de suș.

**Cruce sau stea duplã electro-magneticã**

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!



vindecã și inviorezã  
Deosebitã atențiune e a se aparat vindecã bõle

pe lângã garanție.  
da împãrãturã, ca acest vechi de 20 ani.

aparatul acesta vindecã și folosese contra durerilor de cap și dinte, migrens, neuralgie, im-pedecarea circulațiunii sãngelui, anemie, amețeli, învãturi de ureche, bõitate de inimã, sãrãciuri de inimã, asma, anzul greu, sgãrciuri de stomac, lipsa poței de mãncãre, risculã la mãni și piciorã, reuma, podagrã, ischias, udul în pat, influențã, insomnie, epilepsia, circulația neregulatã a sãngelui și multor altor bõle cari la tractare normalã a medicului se vindecã prin electricitate. — In cancelaria mea se aflã atestate incurse din tõte pãrțile lumii cari pãrșese cu mulțãmire inven-țunea mea și ori-cine põte examina aceste atestate. Acei pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnicã, rog a proba apa-ratul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, cã aparatul meu nu e permis sã se confunde cu aparatul „Volta” deõre-ce „Ciasul-Volta atãt în Germaniã cãt și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apre-ciat și cercetat. Deja ieftinãtatea crucei mele electro-magnetice e recomandã în deosebã

Prețul aparatului mare e cor. 6.—                      Prețul aparatului mic e cor. 4.—  
folosibil la morburile cari nu sunt mai vechi de 15 ani.                      folosibil la copii și femei de constituție fõrtã slabã.

Espediție din centru și locul de vãnșare pentru țerã și strãinãtate e:  
**MÜLLER ALBERT, Budapeșta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kãlmãn.**

**Sbõr'al noptii negru flutur...**

de M. Eminescu. — Romãnțã pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capetã la Librãria archid.

**\* T. Popovici \***

**12 CÂNTECE DE ȘCOLÃ**

pentru 2 și 3 voci

**CUPRINSUL:**

Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugã-ciune. 2. Cãntec de pri-mãvarã. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fe-tele casnice. 7. Tiganca. 8. Sunt fecior sdravãn. 9. Eu mãduc codrul rãmãne. 10. Imn ocașional. 11. Patru pãștori. 12. Cãntec la sf. Nicolae.  
Caetul II: Cãntece pe 2 voci: 1. Rugãciune. 2. In cireșar. 3. Cãntec de primãvarã. 4. Imnul umirii. 5. Marș vãnãto-resc. 6. Astãzi sieriul. — Cãntece pe trei voci: 7. Strugurel bãtut de pãtrã. 8. Cucule penã galbenã. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindã.

PREȚUL fie-cãrui caet 50 fil., plus 10 fileri porto

Editura Librãriei arhidieceșane din Sibiu-Nagyszeben

**Cãrți bisericești.**

- ACAFISTUL preã s. Nãscõtõre de Dumnezeu și alte rugãciuni, cu litere latine, ed.1898, legat simplu cor. 1.70, legãturã mai frumõsã cor. 2.10, în piele roșie cor. 3.20, ediție de lux cor. 4 și cor. 5.20, peluche . . . . . 7.70
- AGHAZMATAR, broș. . . . . 4.—
- APOSTOLUL, lit. latine, ediție proprie 1900, broș. cor. 7, leg. în piele nãgrã cor. 9.50, leg. în piele roșie cor. 11.50, edi-ție de lux broș. . . . . 8.— (se legã conform dorinței co-mandatorului).
- BIBLIA ILUSTRATã, litere ci-rile, Testamentul vechiu și nou, nelegatã cor. 10, legatã . . . . . 20.—
- CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg. . . . . 10.—
- CHIRIACODROMION, neleg. cor. 12, legat . . . . . 16.—
- EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, fin legatã cor. 33, în catifea roșie 112.—
- EVANGELIE, cu litere latine, legatã cor. 20, fin legatã . . . 33.—

- EVHOLOGIU, cu lit. lat. (Molit-velnic), broș. cor. 8 80, legat 12 40
- HIROTONIER pentru sf. de pre-oți, litere cirile, leg. . . . . 4.—
- LITURGIA sfântului Ioan Gurã de Aur . . . . . 1.—
- LITURGIILE sf. pãr. Ioan Cri-sostom, Vasile cel mare și Gri-gorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pãnzã nãgrã cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele 9.—
- MINEILE pe 12 luni, în 12 vo-lume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vînd și în tomuri singurãtice 1 volum broș. cor. 11, legat 14 50
- MOLITVELNICUL BOGAT, ci-ril, neleg. cor. 3.60, leg. cor. 5, fin legat . . . . . 6.—
- OCTOICH MARE, ciril, neleg. cor. 20, legat . . . . . 26.—
- OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat . . . . . 27.—
- OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 1.60, în piele roșie cu copcii cor. 3.20, în piele nãgrã cor. 4, în piele chagrin cor. 5.20, legãturi mai fine la comandã.
- OROLOGIUL CEL MARE, cias-lov bogat, cu lit. lat. broș. 24, leg. 34.—

- CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg. în pãnzã 2.40. legat în piele roșie cu copcii 4.—
- PARACLISUL, Acatistul și viața sf. mare mucenic Dãmãrie . . . . . 1.—
- PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat . . . . . 1.—
- PENTICOSTARIU . . . . . broș. cor. 8.80, legat . . . . . 12.40
- PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 5.50, legatã . . . . . 9.—
- PSALTIREA, cu lit. latine, for-mat mic, broș. 1.20, legatã . . . 3.20
- RËNDUIALA CHIROTONIEREI NOULUI EPISCOP, de A. Bar, de Șaguna, cu litere cirile, le-gatã . . . . . 10.—
- RËNDUIALA LA SFINTIREA BISERICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg. . . . . 4.—
- TÃLCUL EVANGELIILOR, cir. broșurat . . . . . 5.—
- TRIODUL CU STRAINICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat . . . 34.—
- TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg. . . . . 27.—

Se pot procura de la

Librãria arhidieceșanã